

معرفی ارکان تعلیم و تربیت رسمی و عمومی جمهوری اسلامی ایران

رحیمه ملائی، فاطمه رحیمی

پرسنل آموزش و پرورش شهرستان میناب

چکیده

تعلیم و تربیت یکی از مسائل مهم جوامع بشری است که همواره مورد توجه اندیشمندان و متفکران قرار گرفته است. بنا به اهمیت این موضوع ما در این مقاله به بررسی ارکان تعلیم و تربیت از دیدگاه علامه جعفری می پردازیم. در ابتدای مقاله چهار رکن تعلیم و تربیت را نام برده و سپس هر یک را به طور مختصر شرح می دهیم. در رکن اول به بررسی مبانی تعلیم و تربیت، در رکن دوم اهداف پانزده گانه تعلیم و تربیت را نام برده و سپس دو نکته را در مورد آن ها ذکر می کنیم و در پایان چند مورد از آن ها را مختصراً شرح می دهیم. رکن سوم که معلم و مربی است را نیز کمی باز کرده ایم و در رکن چهارم به بررسی شش اصل درباره انسان مورد تعلیم و تربیت پرداخته ایم.

کلید واژه: تعلیم و تربیت، ارکان تعلیم و تربیت، اصول

مقدمه

تعلیم و تربیت از دیرباز و طی قرون و اعصار همواره مورد توجه عالمان، اندیشمندان و فیلسوفان بوده و بدین سان توانسته است افکار و اندیشه های بزرگ را به سوی خویش فراخواند. تعلیم و تربیت، جمع کردن چند عدد شاخه و چوب و آنها را با میخ و سیم به یدیکر وصل کردن و یک سر آن را به خاک بردن و آن را درخت پنداشتن نیست. تعلیم و تربیت، دقت کامل در هسته و شناختن و کاشتن آن در مزرعه پر از درخت ها و گل های بی نهایت متنوع اجتماعی است تا نه تنها در میان آن کشتگاه درختی بارور شود، بلکه امکان سرسبز نگه داشتن آن کشتگاه هم در او به وجود بیاید. تعلیم و تربیت از جمله دغدغه های مشترک جوامع انسانی است کشور ها و ملت ها براساس طرز فکر و مکتب فلسفی و سیاسی خود، مقاصد تربیتی خود را تعریف میکنند و در این سبک و روش به معرفی ارکان نیز می پردازند. برای شروع هر کاری باید مقاصد، اهداف و ارکان آن عمل معین و روشن باشد تا برای تحقق آرمانهای مورد نظر از بهترین روش ها و وسایل استفاده گردد.

بیان مسئله

نظر به اینکه از راه تعلیم و تربیت میتوان موجبات رشد فردی و رفاه جمعی را فراهم نمود، این جریان در زندگی انسانی نقش مهمی دارد. با توجه به همین امر، تعلیم و تربیت مورد توجه اکثر مردم قرار دارد. نویسندگان، شعراء، مصلحان اجتماعی، روشنفکران و فیلسوفان هم درباره ی تعلیم و تربیت بحث میکنند و هر دسته از روی تجربیات خود درباره ی ماهیت و نقش آن به گفت و گو می پردازند.

تعلیم و تربیت مورد تفسیر های گوناگون قرار میگیرد. اکثر مردم درباره ی آدم با تربیت صحبت میکنند ولی غالباً یک یا چند جهت از خصوصیات فردی یا جمعی را در نظر دارند. پاره ای تعلیم و تربیت را با اخلاق خوب مترادف قرار میدهند.

پاره ای از تعریف های <<تعلیم و تربیت>> مبهم، غیرقابل درک و غیرقابل اجرا هستند بنابراین باید تعلیم و تربیت را طوری تعریف کرد که مربی، مفهوم آن را به طور واضح و آشکار درک کند این مفهوم باید آنچه را که در جریان رشد فرد و پیشرفت جمع موثر است دربرگیرد. علاوه بر این، مفهوم تعلیم و تربیت باید برای معلم قابل درک باشد و بتواند آن را در کارهای آموزشی یا به اصطلاح فعالیت های تربیتی مورد توجه قرار دهد.

به طور کلی میتوان گفت: تعلیم و تربیت عبارت است "از فراهم آوردن زمینه ها و عوامل به فعلیت رساندن یا شکوفا ساختن شخص در جهت رشد و تکامل اختیاری او به سوی هدف های مطلوب و بر اساس برنامه های سنجیده شده."